

ชื่อเรื่อง	การจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ทัศนศึกษา ศักยภาพการท่องเที่ยว ชุมชนนครชุม อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร
ชื่อผู้วิจัย	นายสมเกียรติ ชัยพิบูลย์
ปีการศึกษา	2550

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ (1) ศึกษาสภาพทั่วไป บริบทชุมชนด้านท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนนครชุม อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร (2) เพื่อศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนนครชุม อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร (3) เพื่อศึกษาหาแนวทางและข้อเสนอแนะการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนนครชุม อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร โดยมีกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่หนึ่ง คือ กลุ่มตัวอย่างจากครัวเรือน 400 ตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถาม ข้อมูลที่รวบรวมได้ทั้งหมดนำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ค่าสถิติที่ใช้คือ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ส่วนกลุ่มที่สอง คือ ผู้นำอย่างเป็นทางการ ประกอบด้วยผู้ใหญ่บ้าน 12 หมู่บ้าน เทศบาล องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มผู้นำอย่างไม่เป็นทางการ คือ ผู้อาวุโสหรือผู้รู้ของชุมชน ตัวแทนจากกลุ่มอาชีพ เจ้าหน้าที่ของรัฐ คือ พัฒนาชุมชน สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดกำแพงเพชร

ผลการศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยวของชุมชนนครชุม มีองค์ประกอบที่เหมาะสมสำหรับการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมทั้ง 3 ด้าน คือด้านสิ่งดึงดูดใจ การเข้าถึง และสิ่งอำนวยความสะดวก แต่ยังมีจุดอ่อนที่สิ่งอำนวยความสะดวก ที่ต้องการการปรับปรุงและสร้างให้มีจำนวนเพิ่มขึ้น

กลุ่มตัวอย่างในชุมชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชุมชนอยู่ในระดับมาก และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการการมีส่วนร่วมทุกด้านอยู่ในระดับมากในทุกด้าน

ผลการศึกษานโยบายการจัดการที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชุมชนนั้น จากการสนทนากลุ่มหรือการจัดเวทีชาวบ้านได้ร่วมกันวางแผนการจัดการไว้ คือ การจัดการด้านโครงสร้างองค์กรการท่องเที่ยว การจัดการบุคลากร การจัดระบบการดำเนินการ และการติดตามตรวจสอบการดำเนินการ

Title	The Management of Cultural Tourism: A Case Study of Tourism Potentials of Nakornchum Community in Muang District, Kampheang Phet Province
Author	Mr. Somkiat Chaipiboon
Year of Study	2007

ABSTRACT

The study aimed at investigating: 1) the general profile of context of cultural tourism of Nakornchum community in Muang District, Kampheang Phet; 2) the cultural tourism potentials of Nakornchum community in Muang District, Kampheang Phet; and 3) the guidelines and alternatives applicable for the development of cultural tourism of Nakornchum community in Muang District, Kampheang Phet. The number of 400 households was sampled for the purpose while a set of questionnaire was made use of as a tool. The data derived was analyzed with the program and presented in terms of frequencies, percentage and means. As for the second group, samples consisted of those official village leaders from 12 villages, municipalities, local governing organizations as well as unofficial leaders like those elderly people from communities, career representatives, government officials working from Community Development Department, Tourism Sports Authority of Kampheang Phet.

The results showed that the tourism potentials of Nakornchum community were appropriate for cultural tourism management; three potentials were entitled as Attractions, Accessibility and Infrastructure. However, some weak points, needed to be improved and increased, were found in the potential of Infrastructure.

The samples in the community were knowledgeable of the community cultural tourism at Much level; most of the samples wanted to have a part to play in all aspects at Much level.

The results regarding appropriate guidelines applicable for the development of the community cultural tourism, the focus-group discussions participated by the local folks had come up with managerial plans for the tourism organization structure, personnel management, system and operating management as well as monitoring.

กิตติกรรมประกาศ

ผลงานวิจัยฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจากท่านอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ท่านคณบดี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร (ซึ่งท่าน ผศ.ธารทิพย์ ธรรมสอน เป็นผู้ช่วยและผู้ร่วมวิจัยในโครงการวิจัยนี้ด้วย) ท่าน ผศ.ชาติ ตระกูล หัวหน้าโปรแกรมวิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ และ ผศ.ดร.เรขา อรัญวงศ์ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ได้กรุณาให้การสนับสนุนช่วยเหลือ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง และขอกราบขอบพระคุณ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ที่สนับสนุนทุนการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างสูง

อีกทั้งผู้วิจัยขอขอบคุณ อาจารย์ศิริพร โสมคำภา และนักศึกษางานโปรแกรมวิชาการเงินและการธนาคาร ผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย ทั้งด้านการลงพื้นที่ภาคสนามและได้มีส่วนร่วมเรียนรู้ค้นหาความรู้จากชุมชนนครชุม

ท้ายนี้ผู้วิจัยขอระลึกถึงคุณ บิดาที่ล่วงลับ ขอกราบขอบพระคุณ มารดาและนางวัลภา ชัยพิบูลย์ (ภรรยา) ผู้เป็นแรงใจและให้การสนับสนุนผู้วิจัยได้ทำการวิจัยได้สมความมุ่งหวัง และขอขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าข้อมูลที่ได้จากการวิจัยคงจะเป็นประโยชน์ต่อผู้สนใจและหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนนครชุมต่อไปในอนาคต หากมีข้อบกพร่องและผิดพลาดประการใด ผู้วิจัยขอน้อมรับแต่เพียงผู้เดียว

สมเกียรติ ชัยพิบูลย์

มีนาคม 2551

สารบัญเรื่อง

	หน้า
บทคัดย่อ	(2)
ABSTRACT	(3)
กิตติกรรมประกาศ	(4)
สารบัญเรื่อง	(5)
สารบัญตาราง	(7)
สารบัญภาพ	(8)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
ขอบเขตและข้อจำกัดในการวิจัย	3
นิยามศัพท์	4
บทที่ 2 ตรวจเอกสาร	5
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	8
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	21
กรอบแนวคิดรวบยอด	24
บทที่ 3 วิธีการดำเนินงานวิจัย	25
สถานที่ดำเนินการวิจัย	25
ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง	25
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	27

สารบัญเรื่อง (ต่อ)

	หน้า
วิธีรวบรวมข้อมูล	36
ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย	31
วิธีวิเคราะห์ข้อมูล	31
บทที่ 4 ผลการวิจัย	33
บริบทชุมชน	33
ศักยภาพการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชุมชนนครชุม	38
ความคิดเห็นของชุมชนที่มีต่อการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ชุมชนนครชุม แบ่งเป็น 5 ตอน	42
ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของชุมชนการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมนครชุม	42
ตอนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ชุมชนนครชุม	46
ตอนที่ 3 สถานภาพและศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวชุมชนนครชุม	46
ตอนที่ 4 ความต้องการมีส่วนร่วมของประชาชนชุมชนนครชุม	50
ตอนที่ 5 ความคิดเห็นในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ชุมชนนครชุม	52
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	56
สรุปผลการวิจัย	56
อภิปรายผลการวิจัย	60
ข้อเสนอแนะ	62
บรรณานุกรม	63

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนและร้อยละของข้อมูลสภาพทั่วไป	44
2	จำนวนและร้อยละความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ชุมชนนครชุม	46
3	ระดับความคิดเห็นของชุมชนที่มีต่อสถานภาพปัจจุบันและความคาดหวัง ในการพัฒนาของแหล่งท่องเที่ยวชุมชนนครชุม	48
4	ระดับความต้องการมีส่วนร่วมของประชาชนชุมชนนครชุมในการจัดการ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชุมชนนครชุม	51

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

สารบัญญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	กรอบแนวคิดการวิจัย	25
2	แผนที่การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชุมชนนครชุม	37
3	แผนภูมิโครงสร้างคณะกรรมการดูแลรับผิดชอบทางการท่องเที่ยว ชุมชนนครชุม	53

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร